

* Zladiť prácu a súkromie

Ema si dohodla obed s Biancou vo firemnej kantíne, hoci názov kantína zďaleka nezodpovedal vysokej kvalite podávaných jedál a priestoru, v ktorom sídlila. Bola to mimoriadne priestranná presvetlená miestnosť na najvyššom poschodí budovy s výhľadom na londýnske monumenty, zelenou terasou, o ktorú sa počas celého roka staral pridelený personál, a na pultoch sa počas celého dňa podávali teplé aj studené jedlá pre mäsožravých aj vegetariánov, vegánov i alergikov, čerstvé šaláty, ovocie, dezerty, čo len hrdlo ráči. S Biancou si vybrali polievku, šalát a pečivo a sadli si k malému stolčeku pri okne.

Už keď Ema nastúpila do londýnskej pobočky, Bianca bola pojem. Nielenže z nej vyžarovala sebaistota a šarm talianskych predkov, ale mala aj rešpekt kolegov a partnerov pre svoje vedomosti, zápal do práce a chuť púšťať sa do nových vecí a popri tom žila so skvelým mužom, ktorý ju zbožňoval. Bianca si na začiatku držala odstup. Bolo zrejmé, že priateľov si vyberá. Eme vtedy ani nenapadlo, že by sa z nich raz mohli stať priateľky. Časom sa však zblížili, otvárali témy ohľadne práce, vzťahov, radosti aj pochybností, ktoré mali. Ema postupne pochopila, že Bianca napriek svojmu nasadeniu v práci občas uvažuje o návrate späť do Talianska, kde mala korene. Keď to Eme povedala prvýkrát, ani jej nechcela veriť. Nevedela si predstaviť, že žena, ktorá je vzorom pre všetkých kolegov a príkladom pre vedenie, má vo vnútri možno úplne inú predstavu o tom, ako by mohol vyzeráť jej život. No okolie vždy radšej prijme obraz, ktorý si o osobe vytvorilo, než by sa malo zaujímať o jej skutočné sny či pochybnosti, ktoré vytvorenú šablónu narúšajú.

Bianca sedela nad obedom, bez nálady prehadzovala rukolu sprava doľava a neprítomne pozerala na Emu.

„Nie je dostatočne zelený, bio, raw alebo lokálny?“ spýtala sa jej Ema.

„Čo?“

„No ten šalát, ani si sa ho nedotkla.“

Bianca akoby Emu ani nepočula a naďalej sa hrala s obsahom svojho taniera.

„Archie chce, aby som išla na umelé oplodnenie, aby sme to skúsili,“ povedala smutne.

„Bianca, netušila som, že o niečom takom uvažujete. Myslela som, že ešte chcete počkať.“

„Ja hej, ale Archie o ničom inom nehovorí, len o dieťati.“

„A čo ty na to?“

„Chcem dieťa, ale neviem, či teraz a najmä takto. Ema, desí ma to. Poznáš ma, predstava, že do mňa budú pichať všetky tie hormóny, ma láká. Mám dojem, že je to príliš umelé, silené. No čo je horšie, Archie mi stále vyčíta môj postoj. Vraj príliš pracujem a nevedomujem si, aká je rodina preňho dôležitá, vraj sa téme tehotenstva vyhýbam. Doma už nič iné neriešime, stále sa hádame, som z toho unavená. Úplne sme stratili akúkoľvek intimitu, sme ako odcudzený pár, ktorý sa k sebe otočí chrbtom každý večer, lebo jediná téma sú moje hormóny. Je tým posadnutý. Nevládzem.“

„Bianca, to ma mrzí. Nevedela som, že to až tak rieši. Nespomínala si to.“

„Keď ja ani neviem, či to dieťa za takýchto okolností chcem,“ dodala smutne, „mám pocit, akoby som nosila na čele nápis: tá, čo nevie otehotnieť. Akoby na mňa pozeral inak, akoby som za to nestála. Už v jeho očiach nie som skutočná žena, lebo neviem byť prirodzenou cestou matka.“

„Bianca, to je hlúposť. Nemyslím si, že Archie to tak vníma, skôr ty to tak vidíš a si na seba tvrdá. Veď si mladá, je tak veľa párov, ktoré otehotnejú neskôr, dobre to vieš. Niekedy to trvá.“

„Hej, Ema, ale ty to nemáš doma. Ten pohľad, že nie si dosť. A možno ani nie som.“

„Čo to trepeš, samozrejme, že si. Si skvelá žena, krásna, zdravá, schopná, máš toľko energie, nápadov, nadšenia. Vôbec nič

ti nechýba a to, čo doteraz neprišlo, príde. Budeš výnimočná mama. A robíš tie najlepšie cestoviny, aké som kedy jedla. Vieš, ako málo žien vie tak úžasne pripravovať jedlá ako ty? To by Archie mohol oceniť.“

„On by to ocenil iba vtedy, ak by bolonská omáčka zvyšovala moju plodnosť.“

„Prosím ťa prestaň, poznám ho a viem, ako zbožne na teba pozerá, ako sa máte radi. Vždy ste sa dokázali porozprávať, vyriešiť veci.“ Bianca prikývla a naďalej strkala vidličkou do šalátu pred sebou.

„No tak vidíš. Určite to dáte. On ťa má rád, Bianca, a to je hlavné.“

„Dúfam, že máš pravdu, Ema, lebo mám pocit, že Archie si ženu spája s matkou. Zmenil sa. Ak to takto pôjde ďalej, úplne stratím vieru v seba a niekam sa zahrabem.“

„Pretože nemôžeš ihneď otehotnieť?“

„Áno, lebo neviem byť matka.“

„Zatiaľ nie si matka, no to neznamená, že ňou nevieš byť. A okrem toho, ty ňou nemusíš byť, ak by to nešlo alebo by si zmenila názor. O tom predsa tvoja hodnota nie je. To musí vedieť aj Archie. Je obrovské šťastie, že máte jeden druhého a pekný vzťah. Prajem vám rodinu, no aj keby si neotehotnela, určite sa dajú nájsť aj iné riešenia alebo si môžete zariadiť plnohodnotný život inak ako s deťmi.“

„Archie je to jediné mimo tejto firmy, čo mám, Ema. A mám dojem, že ma opúšťa. Mali sme plány, ale nikdy som ich nebrala celkom vážne, myslela som, že na všetko máme čas. A teraz chce, aby som sa rozhodla. On túži po žene, matke, a ja, ja som tu, v práci, a bojím sa opustiť túto loď.“

„Bianca, ja si myslím, že Archie vie, s kým žije, koho si vybral. On ťa má rád. Možno máte napäté obdobie, ale porozprávajte sa, vysvetlite si, čo chcete a ako by ste si to mohli spolu nastaviť. Som si istá, že vy dvaja to vyriešite.“

Bianca sa usmiala a konečne odjedla z taniera pred sebou.

Ema jej rozumela. Sama si občas kládla otázku, kým naozaj je, kde je jej hodnota. Identifikuje sa s prácou, hodnotí sa podľa

výkonov, vytvára si program podľa očakávaní iných, no čo naozaj chce? Niekedy si s Biancou predstavovali, čo by robili, keby neboli v dokonalom svete medzinárodnej kancelárie. Dokázali by urobiť zmenu? Teraz boli tie, ktoré pôsobili v špičkovom prostredí svojho povolania, už len pri názve firmy každý uznanlivo kýval hlavou. Kým by sa však stali, ak by toto nebolo? Nebola práca, pozícia a firma ich identitou? Existovalo niekde niečo iné, niečo viac? Predstava, že by mali vystúpiť z tejto dokonalej bubliny, bola ťažká a trochu desivá. Kým by sa stali? Bývalými právničkami v špičkovej firme, budúcimi potenciálnymi matkami a ženami svojich mužov?

„A čo ty, Ema? Niečo nové na poli chlapi?“

„Jasné, randím každý večer s niekým iným,“ Ema sarkasticky pozrela na Biancu, „teraz na to nie je priestor. Musím sa sústrediť na partnerstvo, mám práce vyše hlavy. Aj keď, stala sa jedna taká hlúposť a celkom mi zdvihla náladu, ale o nič nejde.“

„Hovor!“

„Napísal mi jeden chalan, ale je mladý, je to doktorand na práve u nás doma. Úplne nereálne, o nič nejde, ale bol taký milý. Počul môj podcast, čo som robila na Slovensku v rámci jednej kampane na podporu návratu Slovákov zo zahraničia. A poslal mi mail, ako sa mu páči môj prejav a prístup. Veľmi pekne sa vyjadroval o hodnotách a o tom, čo hľadá v práci a živote. Len ma potešilo, že si niekto našiel čas poslať mi takú milú správu. A občas si napíšeme.“

„Určite sa mu páčiš, inak by to nerobil.“

„Neblázni, vôbec sa nepoznáme, je to len jeden slušný e-mail...“

„No, nikdy nevieš,“ Bianca žmurkla na Emu a usmiala sa.

„Je to decko...“

„Hovorila si, že je doktorand, tak môže byť medzi vami tak...“

„Desať rokov...?“ odhadla Ema.

„To je dnes bežné. Je mladý, to nie je vada. Vieš, ako vyzerá?“

Ema natukala do Googlu jeho meno a ukázala fotky Biancie.

„Fešák a zjavne sa angažuje, samé fotky z konferencií a prednášok... No, Ema, nehádz flintu do žita. Uvoľni sa a trochu si uži.“

„Bianca, šibe ti, fakt o nič nejde. Bolo to len milé. Ale som rada, že tá to prebralo k životu.“

Bianca sa nahlas zasmiala, niečo si pre seba zašomrala a spoločne sa vybrali spať k svojim právnym prípadom.

Denník

12/2/2017

Bola som na školení, kde nám hovorili, že súčasní lídri a budúci partneri našej firmy nemajú byť známi len kvôli tomu, čo urobili, ale najmä pre to, kým sú. Presviedčali nás o tom, že skutočnú hodnotu máme hľadať v sebe, že sa nemáme obávať našej autenticity. Nepovedali však, ako ju nájsť a už vôbec nie, ako ju prejavíť v prostredí, ktoré má pomerne jasné predstavy o našom fungovaní. Mám rada pohľady do svojho vnútra, ale toto školenie ma trochu iritovalo. Buď preto, že školiť, ako mnohí externí školitelia, nemal skrátka predstavu o tom, ako veľa pracujeme, v akom pevne nastavenom a hierarchickom systéme pôsobíme a že poučky o autenticite u nás jednoducho často nefungujú, alebo preto, že sa to dotklo niečoho vo mne, čo si nechcem priznať...

Niekedy mám celkom jasné predstavy o tom, kto som a čo by som chcela. Občas sa cítim dobre a dokonca aj šťastná, ale potom sa spravidla stane niečo, čo ma spochybní. Stretnem známu s dvoma deťmi, ktorá mi rozpráva, že rodina je jediná skutočná hodnota v živote a za nič by to nemenila. Vidím ženy, ktoré o seba dbajú oveľa viac než ja, ovládajú všetky skrášľovacie procedúry ako abecedu a vždy si na seba nájdu čas. Poznám tie, ktoré žijú úplne slobodne, bez záväzkov, užívajú si a pôsobia dojmom, akoby bol život pre ne len jedna jazda plná zábavy. Kam patríť ja? V čom spočíva moja autenticita a hodnota? Určujem si ju ja sama alebo ma definuje prostredie, v ktorom sa pohybujem?

Čítala som, že byť sám sebou stojí na tom, že venujeme pozornosť činnostiam, ktoré nás naplňajú a robia nás šťastnými. To sme skutočne my. No namiesto toho, aby sme sa pokúšali odhaliť o sebe viac, zaradíme sa do škatuľky, ktorú nám tak ochotne ponúkne spoločnosť. Naše bytie sa redukuje na to, čomu sa venujeme v práci,

a na to, čo vykonávame mimo nej, miesto toho, aby sme sa zamerali na to, kým skutočne sme. Je smiešne, ako vždy, keď sa predstavujeme, hovoríme najmä o svojom povolaní. Stáva sa našou identitou: „Predstavujem vám Emu. Ema je úspešná právnička. Toto je Helen, Helen je učiteľka. Michael, jej muž, je CEO veľkej finančnej skupiny...“ Aké by to bolo, keby sme sa predstavovali inak, napríklad podľa toho, aké vlastnosti máme a čo radi robíme? Prečo sa definujeme podľa úloh, zodpovedností či výsledkov a nie podľa toho, kým sme po ľudskej stránke? Možno by sme zistili, že každý z nás je iný. Možno by sme objavili neskutočnú pestrofarebnosť osobností, skúseností, záujmov a snov a nedokázali by sme v nej fungovať. Rada by som tvrdila, že spoločnosť potrebuje škatuľky, skupinky, delenia a jasné odlišenie, no neviem, či sme v tom tak nevinne. Vďaka kategorizácii do základných tímov máme prehľad a pocit kontroly nad situáciou. Pohľad do vnútra by mohol nastoliť otázky, ktoré si možno zo strachu pred odpoveďami nechceme klásť.

Niekedy cítim, čo je pre mňa dôležité, no neviem to vždy pretaviť do svojho života. Ak by som nabrala odvalu a dovolila si žiť úplne podľa seba, čo by som urobila? Zmenila by som niečo? Mám takú fantáziu, ktorá sa mi občas vracia: je ráno a ja kráčam ľahkým krokom po slnkom zaliatej ulici, hlavu držím trošku vyššie a na tvári mám jemný úsmev. A ľudia okolo si hovoria, „ktovie, čo je zač, pôsobí tak spokojne a vyrovnané“. Vidím sa pomerne jasne, no neviem prísť na to, čo by tie pocity vo mne vyvolalo. Verím, že raz nájdem svoju vlastnú, uvedomenú a úprimnú hodnotu a radosť, ktorá vychádza zo mňa tak prirodzene, že ma až nadnáša, ako v tej predstave.